

La rendició a la seducció europea

Els caps d'estat i de govern de la Comunitat Econòmica Europea van decidir el 26 de juny passat a Dublín transformar la CEE, "fonamentada principalment en la cooperació econòmica, en una unió de naturalesa política". Amb aquest nou ideari dins del cap i ocupant el primer lloc a l'ordre del dia de les agendes dels principals mandatariis comunitaris, hi ha prevista la celebració d'una conferència intergovernamental el 14 de desembre a Roma. Aquesta reunió ha de servir per enllestir els treballs amb l'objectiu que la unió política europea sigui ratificada pels estats membres a finals de 1990. Una unió política que s'ha de construir sobre un territori sense fronteres, i aquest territori té un nom: el mercat únic.

¿Quan de temps ha hagut de passar sense que ocorregués res i quantes coses han passat en poc temps, perquè ara Europa es trobi avançant a tota màquina?

14 de gener de 1985. En el discurs d'investidura davant el Parlament Europeu a Estrasburg, Jacques Delors feia la primera referència al gran mercat europeu de l'any 1992. Els diputats europeus drets van aplaudir-lo, eren els únics, potser dels pocs que creien en les seves paraules. La Comunitat Econòmica Europea estava endormiscada, no havia despertat encara l'opinió pública fastigada pels plets pressupostaris i pels interminables debats sobre com s'havien de fer les compensacions monetàries dins de la CEE. Semblava que no hi havia sortida possible.

Cinc anys més tard la situació ha donat un gir copernicà. No hi ha discurs, informació política o reunió internacional que no faci referència a l'any 1993 i al mercat únic. Les mateixes enquestes que fa cada sis mesos la Comissió de la CEE demostren que aquest canvi de mentalitat s'ha fet realitat fins i tot en l'opinió pública. L'any passat un 79 per cent dels enquestats es van mostrar favorables a una unificació europea. Les diferències entre les opinions dels ciutadans europeus han passat de ser quilomètriques a ser mil·limètriques. Dues úniques excepcions marquen

la diferència. Són les dues taques negres en el panorama comunitari: Dinamarca i, com no, la Gran Bretanya. En aquests dos països menys del 50 per cent dels enquestats no estan satisfets amb l'adhesió a la CEE.

Els esdeveniments polítics i l'acceleració de la història han estat el motor a propulsió d'aquesta ¿fugida endavant? de la política europea. I els fets tenen dos països com protagonistes, els canvis operats a la Unió Soviètica i la reunificació de les dues Alemanyes, reunificació de la qual hem viscut la fi del primer acte, la setmana passada, quan el Dutch mark es va convertir en la moneda de tots els alemanys.

La història ha entrat en un procés dinamitzador difícil d'aturar. Les barreres insalvables s'estan esvainat a marxes forçades i el què primer està canviat és la concepció geogràfica. El que fa tot just uns mesos era l'Europa Oriental, s'està transformant en l'Europa Central, per acabar en un futur, no se sap si allunyat a pròxim, només a Europa.

La batalla per fer-se amb el control de la situació tot just acaba de començar. En cercles comunitaris es pensa que després de la cimera de Dublín els governs europeus aspiren a decidir-ho tot des de les altes instàncies. Per la seva part, la Comissió no renuncia a transformar-se en un veritable govern europeu i la separació conceptual entre les dues unions, la monetària i la política, no soluciona les coses. L'exemple d'això el tenim en el tema del control del futur Banc Central Europeu on les interferències entre unions monetàries i polítiques no són gairebé diferenciables. Amb tot, aquest procés en contra del que podria semblar, ha despertat tanta o més expectació fora d'Europa. El màxim dirigent soviètic Mikhaïl Gorbatxov ha manifestat reiteradament el seu desig de reforçar els lligams entre la CEE i el CAEM (Consell d'Assistència Econòmica Mútua o COMECON). Molts dirigents llatinoamericans voldrien per a la seva regió un mo-

del de característiques semblants. Els japonesos no paren d'enviar onades de negociadors a Brussel·les. Per últim, els nord-americans, que sempre havien contemplat amb escepticisme els intents de cohesió dels seus aliats, comencen ara a veure els perills que pot portar per a la seva economia una Europa Unida l'any 1993.

Jacques Delors l'home del discurs del 85 ja és vist per moltes cancelleries quasi com un cap d'estat. Delors ha de tenir la satisfacció interior i personal d'haver vist com en un lustre s'ha convertit en profeta dins i fora de la seva terra. El ferro fred, on Jacques Delors havia concentrat els seus esforços, ha començat a doblegar-se.

En mig de tota aquesta conjuntura, d'aquesta sacsejada on només hi ha la certesa que alguna cosa s'esta movent, malgrat que no es coneixi el camí definitiu, el nou continent europeu des d'un punt de vista socio-econòmic i polític haurà de tenir una voluntat clara: no convertir-se en una frontera més entre el Nord i el Sud pobre. I això és un perill factible a conseqüència del desviament d'inversions que hi haurà a curt termini. Les inversions que havien d'anar als països del Sud de la Mediterrània aniran a parar al països de l'Est d'Europa.

Aquest fet, junt amb la quasi segura substitució de la mà d'obra de països del Tercer Món per mà d'obra de l'Est per por, pot fer que la Mediterrània es converteixi en un mar fronterer. En una mena de Rio Grande, on els desheredats del Sud del Mediterrani intentin travessar-la per buscar feina i aliment al Nord. Això només portaria tensions a una regió que podria convertir-se en una frontera calenta en el conflicte entre el Nord i el Sud. La Comunitat Econòmica Europea va camí de deixar de ser una organització econòmica per convertir-se en una gran potència. Es fonamental que faci aquest canvi sabent repartir el que té.

Josep Morell